

Republika Slovenija

Predsednik države: **Borut Pahor**

Predsednik vlade: **dr. Miro Cerar (v septembru nadomestil Alenko Bratušek)**

Oblasti niso uspele povrniti statusa vsem izbrisanim, ki so bili leta 1992 protipravno izbrisani iz registra stalnih prebivalcev. Oblasti jim tudi niso zagotovile ustrezne odprave krivic, s čimer se ta dolgotrajna kršitev ohranja. Diskriminacija Romov ostaja zelo razširjena.

DISKRIMINACIJA - IZBRISANI

Kljub nekaterim pozitivnim ukrepom oblasti niso zagotovile odprave krivic nekdanjim stalnim prebivalcem Slovenije, ki izvirajo iz drugih nekdanjih jugoslovanskih republik in katerih pravni status je bil protipravno odvzet leta 1992.

Statusnopravna zakonodaja je izbrisanim leta 2010 ponudila možnost povrnitve pravnih statusov, a se je iztekla julija 2013. Okoli 12.000 od 25.671 izbrisanih si je do tedaj uspelo urediti pravni status v državi. Decembra 2013 je bila sprejeta odškodninska shema za tiste izbrisane, katerih pravni položaj je že bil rešen. Odškodninska shema določa odškodnino v višini 50 evrov za vsak mesec življenja brez pravnega statusa.

12. marca 2014 je Evropsko sodišče za človekove pravice v zadevi *Kurić in drugi proti Sloveniji* naložilo Sloveniji plačati pritožnikom med 30.000 in 70.000 evrov za poplačilo materialne škode. Ta sodba sledi odločitvi Velikega senata iz leta 2012, ki je ugotovil kršitve pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ter pravice do učinkovitega pravnega sredstva. Veliki senat je ugotovil še diskriminacijo in naložil državi tudi plačilo odškodnine za nematerialno škodo. Zneski odškodnine Evropskega sodišča za človekove pravice so veliko večji od zneskov, predvidenih po domači odškodninski shemi iz decembra 2013.

DISKRIMINACIJA - ROMI

Kljub številnim pobudam v zadnjih letih za izboljšanje položaja približno 10.000 Romov v Sloveniji se večina Romov še vedno sooča z diskriminacijo in socialno izključenostjo. Večina živi v izoliranih, segregiranih naseljih, brez varnosti nastanitve in brez dostopa do osnovnih storitev, kot so voda, električna energija, sanitarije in javni prevoz. Razširjena je diskriminacija na trgu nepremičnin, kar preprečuje romskim družinam nakup ali najem stanovanj izven območij romskih naselij. Romi se srečujejo z ovirami, tudi predsodki, pri dostopu do socialnih stanovanj. Diskriminacija Romov na trgu dela ostaja običajna in stopnja brezposelnosti med Romi je zelo visoka.

Državne institucije za boj proti diskriminaciji in obravnavo pritožb glede diskriminacije, kot sta Varuh človekovih pravic in Zagovornik načela enakosti, so imele šibke mandate in premalo sredstev. Zagovornik načela enakosti je imel samo enega zaposlenega: zagovornika samega.

Skozi vse leto je obstajala grožnja prisilnih izselitev približno 250 Romov v Škocjanu - Dobruški vasi. V romskem naselju, v katerega delu so leta 2013 predvideli poslovno cono, je že dolga leta dom romskih družin. Pod pritiskom javnosti in po posredovanju državnih organov in romske civilne družbe se je občina avgusta 2014 dogovorila za preselitev prvih

dveh romskih družin, ki jima je ob začetku gradbenih del grozila takojšnja prisilna izselitev. O nadaljnjih načrtih se s prebivalci, ki ostajajo v nevarnosti, da izgubijo domove, niso dogovorili.

SVOBODA IZRAŽANJA

Oktobra 2014 se je pričelo sojenje novinarki Anuški Delić za objavo tajnih podatkov. Pregon v kazenskem postopku temelji na člankih, v katerih je novinarka izpostavila povezave med člani Slovenske demokratske stranke in skrajno desničarsko skupino Blood and Honour. Slovenska obveščevalno-varnostna agencija (SOVA) je v postopku trdila, da so nekateri podatki iz člankov tajni podatki, ki izvirajo iz spisov SOVE. Slovenski kazenski zakonik ne dopušča izjem ali obrambe glede objave informacij, ki so v javnem interesu.